

ਡੀਐਸ ਤਿਵਾਤੀਆ ਅਤੇ ਐਸਐਸ ਸੋਢੀ ਜੇ.

ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ — ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਨੰ. 291 ਆਫ 1984।

29 ਮਈ 1985

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ 1950— ਆਰਟੀਕਲ 226— ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ 1934— ਨਿਯਮ 13.7 (1912 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ)— ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ- ਪੰਜਾਬ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ- ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਟੈਸਟ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ— ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਤੇ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ— ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ— ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ— ਕੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੈ / ਕਰਮਚਾਰੀ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪਰ ਸੀਨੀਅਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਰਮਚਾਰੀ— ਅਜਿਹਾ ਕਰਮਚਾਰੀ— ਕੀ ਬੇਕਾਰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਾਅਦ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਨੀਤੀ, ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਿਕ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦਿੱਤੀ ਨੀਤੀ, ਨਿਯਮ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਵਿਵਸਥਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਪਾਸੇ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਵਾਬਦਾਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹਨ, ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਰਾਹਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸੀਨੀਅਰ ਮਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਣ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪਿਛਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੇਠਲੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦਾ ਕੇਡਰ ਕੋਰਸ ਕੀਤਾ ਸੀ।

Amrik Singh and others v. The State of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)

ਪਹਿਲਾਂ 'ਸੀ' ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜੇ ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ / ਹੇਠਲੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਕੋਰਸ ਸਵਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਗਲੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜੋ ਅੱਗੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਸਨ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਉੱਚ ਅਸਾਮੀ 'ਤੇ ਪਦਉੱਨਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜੋ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਜੂਨੀਅਰ ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪਦਉੱਨਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠਲੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਕੋਰਸ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਅਤੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਸਨ ਪਰ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ। (ਪਾਰਾ 25, 26 ਅਤੇ 34)।

CWP ਨੰਬਰ 1504/1981 ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਆਈ.ਐਸ. ਟੀ. ਇਵਾਨਾ ਦੁਆਰਾ 19 ਜਨਵਰੀ, 1984 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੇਟ ਦੀ ਧਾਰਾ X ਅਧੀਨ ਲੈਟਰਸ ਪੈਟੇਟ ਅਪੀਲ।

1984 ਦਾ ਆਰਦੇ ਨੰਬਰ 38 .

47 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰੀਵਿਊ ਅਰਜ਼ੀ, ਨਿਯਮ 1 ਦੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ 1984 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 291 ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਕਤ ਐਲਪੀਏ ਨੂੰ 1984 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 370 ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਤੇ 1984 ਦਾ 371 .

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ (ਐਸ.ਐਸ. ਨਿੱਝਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ)
।

ਐਚ.ਐਸ. ਰਿਆੜ, ਡੀ.ਏ.ਜੀ., (ਪੀ.ਬੀ.), ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਤੋਂ 3 ਲਈ।

ਜੇ.ਐਲ.ਗੁਪਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ (ਰਾਜੀਵ ਆਤਮਾ ਰਾਮ ਉਸਦੇ ਨਾਲ), ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 24 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਡੀ ਐਸ ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ.

(1) KLPAs ਨੰ. 2291 ਅਤੇ C368 SOF 1984 ਵਿੱਚ ApptAppellants ਅਤੇ Ithe ' cpri ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ 1984 ਦੇ LPA ਨੰ. 370 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 21 ਅਤੇ LPA ਨੰ: 370 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 1 ਤੋਂ 42 1984 ਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹੋਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ

ਹੇਠਲੇ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੈਲੀਪ੍ਰਿੰਟਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ P. 4 ਅਤੇ P. 5 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲੈਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਪੁਲਿਸ, ਪੰਜਾਬ। 1984 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 291 ਅਤੇ 368 ਵਿੱਚ

ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ 1984 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 370 ਅਤੇ 371 ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਜਦੋਂ ਕਿ 1984 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 291 ਅਤੇ 368 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ: 19 ਤੋਂ 222) 1984 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 370 ਵਿੱਚ ਅਤੇ 1984 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 371 ਵਿੱਚ 43 ਤੋਂ 112) ਸਫਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ ਉਕਤ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਖਲ ਹੋਏ। ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ N6 ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕੋਰਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 1975 ਦਾ 1775, ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ 6 ਅਕਤੂਬਰ, 1975 ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“ਪੰਜਾਬ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ ਆਮ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿੰਗ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲਰੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਭਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਕਾਂਸਟੇਬਲਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਦੋਵੇਂ ਕਾਂਸਟੇਬਲਰੀ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ। 1934, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵੀ ਲੜਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਰ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.7 ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਮਾਪਦੰਡ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 13.7 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

♦

*

*

—

ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਤੱਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰੈਂਕ ਲਈ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਦੇ ਢੰਗ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਰਿਲਾਇੰਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਹੈਂਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਬਨਾਮ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ), (1)

.....

* * * *

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 25 ਅਗਸਤ, 1984 ਦੇ ਮੀਮੋ ਨੰਬਰ 21146-206/ਬੀ ਵਿੱਚ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਕਾਫ਼ੀ ਸਮਾਨ ਹਨ। 6 ਫਰਵਰੀ, 1975 ਅਤੇ 21 ਫਰਵਰੀ, 1975 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ, ਇਹਨਾਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ

* * * *

ਹਾਲਾਂਕਿ, 3 ਤੋਂ 9 ਤੱਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਉਕਤ ਕੋਰਸ ਮਿਡਟਰਮ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਨਤੀਜਾ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਸੁਵਿਧਾ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਘੱਟ ਤੱਕ ਵੀ. ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਪ੍ਰੀ-ਸੈੱਟ ਕੋਰਸ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਵ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1975 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਗਲਾ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਡਰ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ • ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ।

1975 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ 1775 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ 6900 ਅਤੇ 7124 ਦੀਆਂ 1975 ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਦਾ ਹੈ: -

“ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਪ੍ਰੈਲ, 1975 ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਅਪ੍ਰੈਲ, 1976 ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(1) 1970' SLR 505.

ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ।

* * * *

ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਥੇ ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਨ, ਨੂੰ ਕੇਡਰ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ 1977 ਵਿੱਚ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 1976 ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 25 ਅਗਸਤ, 1975 ਤੋਂ ਲਿਸਟ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 6 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1976 ਤੋਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੈਂਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਵਿਭਾਗ, (ਸ਼ਾਇਦ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਡੈਂਟਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ' ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ

**Amrik Singh and others v. The State ..of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)**

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੀ ਕੋਰਸ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ 16 ਸਤੰਬਰ, 1976 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

(2) ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਈਏਪੈਲ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਕਈ ਵੱਖਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੰਪਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ - ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ 1976 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 6975 ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੰਤਰਿਮ ਉਪਾਅ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਰਿਵਰਸ਼ਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ 1 ਨਵੰਬਰ, 1979 ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੋ 1975 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂ ਨੰਬਰ 6900 (ਲਹਿੰਬਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ) ਅਤੇ 1975 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂ ਨੰਬਰ 7124 (ਨਰੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ) ਦੇ ਨਾ ਤਾਂ ਧਿਰ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿੱਜੀ ਸਨ। ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ) ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸੂਚੀ ਸੀ.ਐਲ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

ਫਿਰ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ, 1981 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1504 ਅਤੇ 1982 ਦੀ 470।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (1981 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1504 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4 ਤੋਂ 73 ਅਤੇ 1982 ਦੇ ਸਿਵਲ ਨੰਬਰ 470 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 4 ਤੋਂ 73) ਸਨ। ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਵਜੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਰੱਕੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਟੀਕਰਣ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ ਪੂਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦ ਹਦਾਇਤਾਂ, ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਚੋਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਰਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਚੋਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਬੇਕਾਰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਫਸੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। .

(3) ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ 1975 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1775 ਅਤੇ 1975 ਦੇ 6900 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸੂਚੀ ਸੀ.ਐਲ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦਾ ਰੋਕ ਜਾਰੀ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨੇ 1976 ਦੇ 1976 ਅਤੇ 1486 ਦੇ 1976 ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ

6975, 6585, 6687, 6703, 6716, 6807, 6909, 6871 ਅਤੇ 2593 ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ (ਉਪਰੋਕਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ) ਦੀ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਨਾ ਤਾਂ ਧਿਰ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਨਿੱਜੀ ਸਨ। ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 6900 ਆਫ 1975 ਅਤੇ 7124 ਆਫ 1975 ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹ (ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ) ਨੂੰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1979 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 17 ਸਤੰਬਰ, 1979 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਰੋਕ 'ਤੇ ਵੀ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 29 ਅਕਤੂਬਰ, 1979, 15 ਨਵੰਬਰ, 1979 ਅਤੇ 20 ਫਰਵਰੀ, 1980. ਇਹ ਸੀ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ - 'ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਪਣੀ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਹਾਲ ਰਾਸ਼ਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ।

(4) ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ, ਅਰਥਾਤ, 1981 ਦੀ 1504 ਅਤੇ 1982 ਦੀਆਂ 470, ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 7124 ਅਤੇ 6900 ਦੇ 1975 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫਿਰ

1976 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 6975 ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਅਪਣਾਏ ਗਏ ਤਰਕ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ, ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ (1981 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1504 ਅਤੇ 1982 ਦੇ 470 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਵੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। 1976 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 6975 ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ।

(5) ਅੱਗੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ (ਇੱਥੇ) ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਵਜੋਂ ਬਦਲੀ ਅਤੇ ਸੂਚੀ-ਸੀਲ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰੁਕਣਾ ਸੀ। 1975 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 7124 ਅਤੇ 1975 ਦੇ 6900 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

(6) ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 1975 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 7124 ਅਤੇ 6900 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲਗਾਈ ਗਈ ਚੋਣ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ - ਨਿਯਮ 13.7 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ। ਸਾਲ 1972, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦਾ ਸੀ - ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 4 ਤੋਂ 24) ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਟੇਅ ਲਈ ਆਏ ਸਨ। ਅਤੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਇੱਥੇ) ਉਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਰਾਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਥਾਰਟੀ ਸਵੀਕਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਪੱਖ ਸਨ ਅਤੇ - ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੱਖੀ ਘੋਸ਼ਣਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ:

**Amrik Singh and others v. The State ..of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)**

"ਸੈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਰੈਜ਼ਲ ਪੈਂਡੈਂਟਸ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਜਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ"

ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ (CWP ਨੰ. 1504/81 ਅਤੇ 470/82 ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ) ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪੀਲਾਂ (LP As 291 ਅਤੇ 368 of 1984) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ 5 ਮਾਰਚ, 1984 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਰਾਜ ਨੇ ਵੀ ਦੋ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਪੀਲਾਂ (ਐਲ.ਪੀ.ਏ. ਨੰ. 370 ਅਤੇ 371 ਆਫ 1984) ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਨ।

**Amrik Singh and others v. The State of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)**

ਅੰਤਮ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਮੋਸ਼ਨ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1984 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 291 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਦੋ ਹੋਰ ਐਲ.ਪੀ.ਏ. 1984 ਦੇ ਨੰਬਰ 370 ਅਤੇ 371 ਨੂੰ ਅੰਤਮ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। LPAs ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੇ ਵੀ ਐਲਪੀਏ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਭੇਜੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਹੀ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਫੈਸਲੇ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਆਉਣਗੇ। »ਅਸੀਂ 1984 ਦੇ LPA 291 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ LPAs ਲਈ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਮੀਖਿਆ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚਾਰ ਐਲਪੀਏ ਹਨ। 1984 ਦੇ ਨੰਬਰ 291, 368, 370 ਅਤੇ 371 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਹੋਣਗੇ। 1984 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 291 ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ।

(7) ਡੀਥੀਓ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ, ਜਿਸ ਨੇ 1975 ਦੀ VCivilN Writ7N ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ, ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ 1934 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਨ। ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਨਿਯਮ 13.7 ਵਿੱਚ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ, ਜੋ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪਹਿਲਾ ਕੋਰਸ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਇਸ ਦੇ ਅਣ-ਸੋਧਿਆ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

“13.7. ਸੂਚੀ ਬੀ (ਫਾਰਮ 13.7 ਵਿੱਚ) ਹਰੇਕ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ:

- (1) ਚੋਣ ਗ੍ਰੈਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਲਈ ਕੈਂਡੀ ਤਾਰੀਖਾਂ ਵਜੋਂ ਢੁਕਵਾਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
- (2) ਕਾਂਸਟੇਬਲ (ਚੋਣ ਜਾਂ ਸਮਾਂ-ਸਕੇਲ) ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਡ੍ਰਿਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੋਰਸਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਖਾਲੀ ਅਸਾਮੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਬਸ਼ਰਤ ਕਿਸੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ।

**Amrik Singh and others v. The State ..of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)**

ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਰਸ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਨਾਮ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਨੂੰ - ਰੋਜ਼ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਨਾ ਬਣਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਇੰਸਟ੍ਰਕਟਰਾਂ ਦੇ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਸੂਚੀ ਬੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਉਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸਦੀ ਉਮਰ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਆਮ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। 30 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਹੇਠ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਿਖਲਾਈ ਸਕੂਲ। ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, ਜੋ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਕਿ ਉਹ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ; ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ।

ਅਤੇ ਇਸ ਨਿਯਮ ਦਾ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਰੂਪ 1972 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:

“13.7. (1) ਫਾਰਮ 13.7 ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਹਰੇਕ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਦੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਚੋਣ ਹਰ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ 20 ਫੀਸਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਦੇ ਨਾਲ ਸਾਲ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰੇਡ, ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ (ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ, ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ) ਇੰਟਰਵਿਊ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ।

(2) ਬੀਮਾਰ ਕਾਂਸਟੇਬਲ-

- (a) ਜੋ ਮਿਡਲ ਪਾਸ ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ;
- (b) ਜੋ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ ਹਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ
- (c) ਜੋ ਨਿਯਮ 19.2 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਰਿਕਰੂਟਸ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ; ਉਪਰੋਕਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ, ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਤੀਹ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਸਾਲ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਾਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਸੂਚੀ ਉਸ ਸਾਲ ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਨਿਯਮਾਂ

ਅਧੀਨ ਉਕਤ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਜੇ ਵੀ ਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਨਵੇਂ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

- (3) ਲਿਸਟ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਅਸਥਾਈ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤ ਅਦਾਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- (4) ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜੋ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਲਈ ਤਰੱਕੀ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਦਾਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਪੁਲਿਸ ਟਰੇਨਿੰਗ ਕਾਲਜ, ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੌਕੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਯੋਗ ਹੈ। . ਕਾਰਨ ਸਬੰਧਤ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ”

ਤੁਲਨਾ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ, ਪੁਲਿਸ ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 4 ਅਤੇ ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 5 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ: -

“ਅਨੈਕਸ਼ਨ ਪੰਨਾ 4

TPM

ਕੁੱ

ਡੀਆਈਜੀ ਪੈਪ ਜੁਲ: ਕੋਟ।

ਕੁੱ

COMDT. 9 ਵੀਂ ਬੀ.ਐਨ. ਪਾਪੀਅੱਡਾ ਕੋਠੀ, ਸੰਗਰੂਰ 36 ਵੀਂ ਅਤੇ 12 ਵੀਂ ਬੀ.ਐਨ.ਪੀ.ਏ.ਪੀ., ਕਿਲ੍ਹਾ ਬਹਾਦਰ-ਗੜ੍ਹ।

Comdts. 7th, 75th 80th BN PAP (ਹੱਥ ਦੁਆਰਾ) ਨੰਬਰ 1690—95/CB (') ਸੀਵਧਾਨ ਇਸ ਦਫ਼ਤਰ TPM ਨੰ. 1477—83/CB, ਮਿਤੀ 31 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ ਲਈ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ (') (1) ਮਿਡਲ ਪਾਸ ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਾਂ (ii) ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਹਨ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 19.2 ਪੀਪੀਆਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਭਰਤੀ ਕੋਰਸ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ (1); ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੱਡੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਐਸ.ਡੀ./-ਹਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ,
ਡਿਪਟੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ,
ਪੀ.ਏ.ਪੀ. ਜਲੰਧਰ-6।

ਮਿਤੀ 6 ਫਰਵਰੀ, 1975

ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 5.

TPM

**Amrik Singh and others v. The State ..of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)**

ਅਣਕਲਾਸ
ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ
ਘ
ਡੀਆਈਜੀ ਪੀਏਪੀ ਜੁਲਾ CITY।
ਨੂੰ
Comdt. 9 ਵੀਂ ਬੀ.ਐਨ. ਪੀ.ਏ.ਪੀ., ਲੱਡਾ ਕੋਠੀ, ਸੰਗਰੂਰ।
Comdts. 36 ਵਾਂ—82 ਵਾਂ ਬੀ.ਐਨ., ਪੀ.ਏ.ਪੀ., ਕਿਲ੍ਹਾ ਬਹਾਦਰਗੜ੍ਹ।
Commmts. 7 ਵਾਂ, 17 ਵਾਂ ਅਤੇ 80 ਵਾਂ ਬੀਐਨ ਪੀਏਪੀ (ਹੱਥ ਦੁਆਰਾ)।

ਨੰਬਰ 2573—79 (CB) () ਇਸ ਦਫਤਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ TPM. ਨੰਬਰ 1690— 96/ਸੀਬੀ, ਮਿਤੀ 6 ਫਰਵਰੀ, 1975 (') ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਕਾਰਡ ਕੋਰਸ (') ਲਈ ਟੈਸਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ (') ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ 6 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਾਂ ਮਾਨਕ (') ਤੱਕ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਕਮਾਂਡੋਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਐਸ.ਡੀ./- ਹਰਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਡਿਪਟੀ
ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਲਈ,
ਪੀਏਪੀ ਜਲੰਧਰ-6"।

(8) ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ 13.7 ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ- ਇਸ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ, ਅਭਿਆਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਸਰਵਿਸ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ interview. It ਵਿੱਚ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਕੀ 1934 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਨਿਯਮ 13.7 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ 1972 ਵਿਚ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਕੋਰਸ ਲਈ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਪੁਲਿਸ ਵਿਚ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਚੋਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਕੇਡਰ ਕੋਰਸ ਵਜੋਂ ਮਨੋਨੀਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

(9) ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਰਿਕਾਰਡ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜੋ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ-ਜਿਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ, ਪਹਿਲਾਂ, 1975 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1775 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 1975 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 6900 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

(10) ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਿਯਮ 13.7 ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵ, ਚੋਣ ਪਰੇਡ, ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ

ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਿਕਾਰਡ।

(11) 1964 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਬੰਧ P. 4 ਅਤੇ P. 5 ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ 1975 ਦੇ CWP ਨੰਬਰ 1775 ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ. 4 ਅਤੇ ਪੀ. 5 ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਰਦੂਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪੂਰਕ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਣ-ਸੋਧੇ ਨਿਯਮ 13.7 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਉੱਚ ਰੈਂਕ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਆਦਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਨਿਰੀਖਣ ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਲਟ ਹਨ ਜੋ ਬੈਚ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ 1934 ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਹਥਿਆਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਸਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਕਾਂਸਟੇਬਲਰੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਨਿਯਮ 13.7 ਨੇ ਹੇਠਲੇ ਸਕੂਲ ਲਈ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਚੋਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਹੈ ਜਾਂ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਰਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫਿਲੌਰ ਵਿਖੇ ਹੇਠਲੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਕੋਰਸ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਡਰ ਕੋਰਸ ਵਜੋਂ ਮਨੋਨੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਰਸ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੂਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਨਿਯਮ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਡਿੱਗਦਾ ਹੈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਚੋਣ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਦਿੱਤੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕਰਮਚਾਰੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਖਾਤਰ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਸਿਰ ਖੁਰਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਦਰਜੇ ਦੀ ਅਹੁਦਾ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੁਲਿਸ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਦੋ ਵਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਰੈਂਕ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਜੋ ਪਹਿਲਾ ਕੋਰਸ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ - ਉਹ ਹੇਠਲੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਆਰਮਡ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੱਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੂੰ ਜੋ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇਸ ਵਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠਲੇ ਸਿਖਲਾਈ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਯਮ 13.7 ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਚੋਣ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਈ ਸੀ।

(12) ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ 13.7 ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੇਠਲੇ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ/ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ ਲਈ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਕਿਸਮ ਦੇ ਟੈਸਟ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਉਕਤ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਈ ਕੀ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ 1975 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 1775 ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ 1975 ਦੇ ਸੀਡਬਲਯੂਪੀ ਨੰਬਰ 6900 ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਖਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ।

(13) ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਦੋ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਿਯਮ 13.7 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੇਠਲੇ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ/ਕੇਡਰ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਲਈ ਯੋਗ

**Amrik Singh and others v. The State ..of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)**

ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਇੱਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ। ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ (ਗਲਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰ: 18 ਅਤੇ 23 ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਭਾਵ ਸਿਰਫ 6 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 8 ਵੀਂ ਜਮਾਤ ਤੱਕ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ।

(14) ਦੋ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਹੀ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮ 13.7 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਉਕਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਫੇਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਪੁਲਿਸ ਅਧੀਨ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਿੱਤੇ ਕੋਰਸ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੋਵੇਂ ਨਿਯਮ 13.7 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਰਸ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ .

(15) ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਦਾ ਆਖਰੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ⁷ ਫਲਿੰਗ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਿਯਮ 13.7 ਵਿੱਚ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਡੀਆਈਜੀ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਯਮ 13.7 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਦਲੀਲ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਡੀਆਈਜੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਆਫ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਨੂੰ ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। . ਉਕਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਭੌਤਿਕ ਲੋੜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ (i) ਤਰੱਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ; (ii) ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮ 13.7 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਟੈਸਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰੇਕ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਡੀਆਈਜੀ ਜਾਂ ਆਈਜੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਡੈਂਟ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਰੋਜ ਦੇ ਡੀਆਈਜੀ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਦੋ ਗਜ਼ਟਿਡ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

(16) ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਹੋਵੇ, ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 1975 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ 6900 ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ, ਅਤੇ ਉਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਸਾਲ 1964 (ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ P. 4 ਅਤੇ P. 5 ਸਿਰਫ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਲੇਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ/ਕੋਡਰ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। , ਜਵਾਬ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਸਨ।

**Amrik Singh and others v. The State ..of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)**

(17) ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਐਲ. ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1775 ਅਤੇ 6900 ਆਫ਼ 1975 ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਵਾਲ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ *ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਦੱਖਣੀ ਮੱਧ ਰੇਲਵੇ, ਸਿਕੰਦਰਾਬਾਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਏ.ਵੀ.ਆਰ. ਸਿਧਾਂਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (2) ਤੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ *ਬੀ. ਗੋਪਾਲੇਹ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ* (3) ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇਬੀ ਸਚਦੇਵ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ *ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ* (4) ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਸਾਨੂੰ *ਐਨ ਕੇ ਵੋਲਕੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ ਆਦਿ* (5) ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡੀਬੀ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ *ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਸੁਕਲਾ* (6), *ਏ. ਜਨਾਰਦਨ ਬਨਾਮ UOI ਅਤੇ ਹੋਰ* (7) ਅਤੇ *ਪਿਆਰੇ ਲਾਇ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਆਦਿ* (8) ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ।

(18) *ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਦੱਖਣੀ ਮੱਧ ਰੇਲਵੇ, ਸਿਕੰਦਰਾਬਾਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਬੈਂਚ ਲਈ ਰਾਏ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਸੀ। ਸਿਰਫ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ *ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰ* ਜਾਂ ਬੇਅਰਥ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਕ ਸਹੀ ਪਾਰਟੀ ਹੋਵੇਗੀ:

“ ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰੇਲਵੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਾਸਕੀ ਨਿਯਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

~ (2) 1974(1) SLR 597.

- (3) ਏਆਈਆਰ 1969 ਏਪੀ 204.
- (4) ILR (1973) II ਦਿੱਲੀ 392.
- (5) 1979(3) SLR 766.
- (6) 1981(2) SLR 3.
- (7) 1983(2) SLR 113.
- (8) 1983(2) SLR 786.

ਆਮ ਅਰਜ਼ੀ, ਸਥਾਈ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ, ਪੁਰਾਣੇ ਅਠਾਜ ਦੁਕਾਨ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ, ਤਨਖਾਹ, ਆਦਿ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ। ਜਵਾਬਦੇਹ-ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਹਾਂਦੋਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਧਿਰਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਿਰਫ਼ ਰੇਲਵੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਸੂਚੀ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਅਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ। 16 ਅਕਤੂਬਰ, 1952 ਦੇ ਬੋਰਡ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੇ ਮੁੜ ਸਮਾਯੋਜਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਸਹੀ ਧਿਰ ਸਨ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੈਰ-ਜੋੜਨਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਘਾਤਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।"

(19) ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ) ਨਿਯਮ, 1970 ਦੇ ਨਿਯਮ 7-ਏ ਅਤੇ 7-ਬੀ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ 16. *ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕਿ ਘੋਸ਼ਣਾ ਰਾਸ਼ਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 7A ਅਤੇ 7B ਦੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਉਪਬੰਧ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੇ ਉਲਟ ਸਨ।

(20) ਬੀ. ਗੋਪਾਲਈਆ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਅਧਿਆਪਕ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨਤਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਵੇਟੇਜ ਲਈ ਗਿਣਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਕਤ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਪੱਖਪਾਤੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਜਦੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਜੇਕਰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਚਿਨੱਪਾ ਰੈਡੀ, ਜੋ. ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ, 'ਇਹ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ. ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਠਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਪੂਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭੇਦਭਾਵ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ

**Amrik Singh and others v. The State ..of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)**

ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੀ ਨੀਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਭ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੀ ਕੌਮ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ ਤਾਂ ਵੱਖੇ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣ ਹਨ ਜੋ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਸ਼ੁਕਲਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

(21) ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਸਕੀਮ ਫਾਰਮੂ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ - ਬੀ. ਗੋਪਾਲਈਆ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਤੋਂ ਚਿਨੱਪਾ ਰੈੱਡੀ ਜੇ. ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਕਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ।

(22) ਐਨ ਕੇ ਢੋਲਕੀਆ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਹੀ ਵਿਚਾਰ ਲਏ ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਸੀਨੀਆਰਤਾ ਸੂਚੀ ਸੀ। ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ।

(23) ਏ. ਜਨਾਰਦਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜੋ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸਹਾਇਕ ਇੰਜਨੀਅਰਾਂ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸਨ, ਰਾਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਸਨ। ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਸੀ ਜੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਇਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿਧਾਰਿਤੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(24) ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੱਖਿਆ ਸੀ, “ਕਾਨੂੰਨਾਂ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਨਸਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫੈਸਲੇ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਹੀ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਧਿਰ ਹਨ।

ਇਸ ਲਈ ਪਰ ਹੋਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਜੋ ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਧਿਰ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਰਲੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(25) ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਪੜਚੋਲ, ਨਿਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 1975 ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1775 ਅਤੇ 6900 ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ; ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੀਤੀ, ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਨੀਤੀ, ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

(26) ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ 1975 ਦੀਆਂ ਦੋ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 7124 ਅਤੇ 6900 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਨ, ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ ਆਫ਼ ਪੁਲਿਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਨ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਨੇ ਰਾਹਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਕਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ (ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਥੇ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। 1975 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ 7124 ਅਤੇ 6900 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਬਲਕਿ ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(27) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੁਝ ਨਿੱਜੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 7124 ਅਤੇ 6900 ਆਫ਼ 1975 ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕਿਸਮ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਅਰਥਾਤ ਏ. ਪੇਰੀਕਾਰਰੂਪਨ ਬਨਾਮ ਟੀਐਨ ਸਟੇਟ (9); ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਫੀਆ

(9) ਏਆਈਆਰ 1971 ਐਸਸੀ 2303.

**Amrik Singh and others v. The State ..of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)**

ਰਹੀਮ (10); ਪਦਮ ਰਾਜ ਸਮਰੰਦਰ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (11); ਜਯੰਤ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ PSCMP (12); ਅਤੇ ਚੀਫ ਪਰਸੋਨਲ ਅਫਸਰ E. Rly. v. ਪ੍ਰਣਬ ਕੁਮਾਰ (13); ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾਖਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

(28) ਪੇਰੀਆਕਰੱਪਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਲਈ ਆਰਡਰ 1, ਨਿਯਮ 8, ਸੀਪੀਸੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(29) ਰਫੀ ਰਹੀਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨੇ ਮੁਢਲਾ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾ-ਜੋੜਨ ਲਈ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੇਰੀਆਕਰੱਪਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੁਣ ਤੱਕ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਅਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਕੋਲ ਕੇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(30) ਪਦਮਰਾਜ ਸਮਰਾਦਰਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਕੈਂਡੀ ਡੇਟਸ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

(31) ਪ੍ਰਣਬ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਹਾਇਕ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ 13 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। 13 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ

(10) ਏਆਈਆਰ 1978 ਕੇਰਲਾ 176 (ਐਫਬੀ)।

(11) ਏਆਈਆਰ 1979 ਪਟਨਾ 266 (ਐਫਬੀ)।

(12) 1979(1) SLR 316.

(13) 1978 ਲਾਹ. IC 223.

ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ, “ਜਿੱਥੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਸਹਾਇਕ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ 13 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ 13 ਵਿਅਕਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਹਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਮਾੜੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਪੈਨਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਨਾਂ ਜੋੜ ਕੇ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਨਾਲ ਢੁਕਵੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਪੈਨਲ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। “ਸਿੱਧਾਂਤੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਦਿਤ ਨਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਵਧੀਕ ਮੈਂਬਰ, ਬੋਰਡ ਆਫ ਰੈਵੇਨਿਊ, ਬਿਹਾਰ (14) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਅਤੇ ਸਹੀ ਧਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(32) ਜਯੰਤ 71 ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ 3 (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਰਿੱਟ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲੋੜੀਂਦੇ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਜੋੜਨ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ :-

“ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਚਾਰ ਹੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਵਜੋਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਦੀ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਵੈਧ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਸੀ, ਤਾਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਖਤਿਆਰ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਨਾਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਉਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਲਈ

(14) ਏ.ਆਈ.ਆਰ.1963 ਐਸ.ਸੀ. 786.

ਉਹ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਕੋਲ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਲਾਹਕਾਰੀ ਕੰਮ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਸਫ਼ਾਇਆ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਪਰਸੋਨਲ ਅਫਸਰ ਈ.

**Amrik Singh and others v. The State ..of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)**

ਰਲਾਈ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। v. ਪ੍ਰਣਬ ਕੁਮਾਰ (10), ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਚੋਣ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਗੈਰ-ਜੋੜਨ ਲਈ ਮਾੜੀ ਹੈ। "

ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਹੈ।

(33) ਉੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕੇਸ ਨੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਕੇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਬੋਧ ਵਰਮਾ ਬਨਾਮ ਸਲੇਟ ਆਫ ਯੂਪੀ (15) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਬੈਂਚ. ਪਰਬੋਧ ਵਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੋ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਅਰਥਾਤ ਯੂਪੀ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਕਾਲਜ (ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੂਲ ਟੀਚਰਜ਼) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1978 ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਕਾਲਜ (ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੂਲ ਟੀਚਰਜ਼) ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਸੀ।) ਆਰਡੀਨੈਂਸ, 1978, ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ। ਦੋ ਆਰਡੀਨੈਂਸਾਂ ਨੂੰ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 (1) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹਨ। ਦੂਸਰਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ ਕਾਲਜ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਜੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ,

(15) ਏਆਈਆਰ 1985 ਐਸਸੀ 167.

ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 28 ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ: -

ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਸਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹਾਂਗੇ ਕਿ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਗੰਭੀਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਲਾਇਲਾਜ ਨੁਕਸ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਹਿਲਾ ਨੁਕਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਜੋੜਨ ਦਾ ਸੀ। ਸੰਘ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸਨ। ਜੋ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਤ ਸਨ, ਅਰਥਾਤ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ, ਨੂੰ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ - ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਵਿਚਾਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਮਰੱਥਾ

ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਘ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਬਿਨਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੂਲ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਏ ਜਾਣ, ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।"

(34) ਪਰਬੋਧ ਵਰਮਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ v Inv ਦ੍ਰਿਸ਼;hof cthe■eaforsaid? robservationsJhof 1the;ਵੱਡੀ cB, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਛੋਟੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ 1984 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 291 ਅਤੇ 368 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 7124 ਅਤੇ 6900 ਆਫ 1975 ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਸਨ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣਗੀਆਂ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੇ ਸਰਕੂਲ ਕੋਰਸ ਦਾ ਕੇਡਰ ਕੋਰਸ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ।

**Amrik Singh and others v. The State ..of Punjab and others
(D. S. Tewatia, J.)**

'ਸੀ' ਸੂਚੀ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਪਦਉੱਨਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜੇ ਕਾਡਰ ਕੋਰਸ/ਲੋਅਰ ਸਕੂਲ ਕੋਰਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਨਿਯਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹੇਠਲੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਗਲੇ ਉੱਚ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜੋ ਅੱਗੇ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਸਨ ਅਤੇ ਅਗਲੀ ਉੱਚ ਅਸਾਮੀ 'ਤੇ ਪਦਉੱਨਤ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਜੋ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਜੂਨੀਅਰ ਨੂੰ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਪਦਉੱਨਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੇਠਲੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਕੋਰਸ ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸੀਨੀਅਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਵਜੋਂ ਤਰੱਕੀ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਤੋਂ ਜੂਨੀਅਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਕੱਲੇ ਹੀ ਹੈੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ।

(35) ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚਾਰ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇੱਥੇ 1984 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 291 ਅਤੇ 1984 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 368 ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। 1984 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 370 ਵਿੱਚ 1 ਤੋਂ 21 ਅਤੇ 1984 ਦੇ ਐਲਪੀਏ ਨੰਬਰ 371 ਵਿੱਚ 1 ਤੋਂ 42 ਤੱਕ ਕੋਈ ਲਾਗਤ ਨਹੀਂ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਪੀਸੀ ਜੈਨ ਸੀ.ਜੇ., ਐਸ.ਪੀ. ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਆਈਐਸ ^ ਇਵਾਨਾ., ਜੇ.ਜੇ.

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1984 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1490 .

ਅਕਤੂਬਰ 25, 1985।

ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਐਕਟ (1961 ਦਾ XXV)— ਧਾਰਾ 84-ਏ— ਪੰਜਾਬ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨਿਯਮ, 1963— ਨਿਯਮ 80-ਬੀ ਅਤੇ 80-ਸੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੈਂਡ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਕੌਮ ਮੋਨ ਕੋਡਰ) ਨਿਯਮ, 1967— ਨਿਯਮ, 1.4, 1.6 ਅਤੇ 2.10— ਮਾਰਕਫੈੱਡ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਮੰਡਲ ਨੇ ਫਾਲਤੂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ— ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ—ਕੀ ਸਿਰਫ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ

ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ